

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

14/4199-

04.02.2016

Statsbudsjettet 2016 - Tildeling til Norges forskningsråd

1 Innledning

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) legger med dette fram tildelingsbrev til Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2016. Det vises til Prop. 1 S (2015-2016) fra ASD, Stortingets budsjettvedtak av 17.12.2015 og Innst. 15 S (2015-2016). På bakgrunn av dette tildeles totalt 136,724 mill. kroner til Norges forskningsråd over kap. 601 post 50. Bevilgningen omfatter ASDs ansvarsområder og deler av det sektorpolitiske ansvaret for forskningen som følger av dette.

Tildelingsbrevet utfyller de forutsetninger og krav som ligger i Prop. 1 S (2015-2016) fra ASD og legger premisene for Forskningsrådets virksomhet i 2016, hvilke mål- og resultatkrav som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå.

Når det gjelder krav til rapportering, oversendelse av budsjettdokumenter og andre felles føringer fra departementene til Forskningsrådet, vises det til Kunnskapsdepartementets (KDs) tildelingsbrev til Forskningsrådet som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Det vises til KDs tildelingsbrev for 2016 for omtalen av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer for Forskningsrådet, samt det felles styringssystemet

Postadresse
Postboks 8019 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
<http://www.asd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Arbeidsmarkedsavdelingen
Saksbehandler
Tone Westlie
22247993

som er under utvikling for departementenes styring av Forskningsrådet. De overordnede målene er:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Målene og de strategiske områdene knyttet til disse utgjør rammen for ASDs langsiktige og strategiske styring av Forskningsrådet. Forskningsrådet skal også følge opp programmer og satsinger i tråd med de mål og prioriteringer som er nedfelt i programplanene og annet rammeverk.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Arbeids- og sosialdepartementet

ASDs tildelinger til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer, herunder det strategiske området Fornøyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester. Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til Mål 4 Et velfungerende forskningssystem og Mål 5 God rådgivning.

For ASD er forskning og annen kunnskapsutvikling et virkemiddel som kan bidra til regjeringens mål for arbeids- og velferdspolitikken. Målet er et velfungerende arbeidsmarked som sikrer lav arbeidsledighet og høy sysselsetting, et trygt, fleksibelt og familievennlig arbeidsliv med plass til alle, samt målrettede velferdsordninger og gode arbeidsinsentiver. Regjeringen er opptatt av at målene nås med mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser.

Bevilgningen til Norges forskningsråd skal i hovedsak ivareta det brede sektoransvaret for forskning med særlig vekt på anvendt forskning samt langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging innenfor våre ansvarsområder og vår sektor. Forskningsinnsatsen skal innrettes slik at den gir forskning av høy kvalitet som er relevant for sektoren og for gjennomføringen og utviklingen av politikk, virkemidler og tjenester. Det vises til omtale av samfunnsutfordringer innenfor ASDs sektor i Prop. 1 S (2015-2016) og i programplaner/ mål- og rammeplaner for de respektive programmer og satsinger som ASD finansierer.

Forskningsrådet skal bidra til å heve kompetansen og forskningskvaliteten på forskningssvake områder, samt stimulere til metodeutvikling som kan bidra til at det gjennomføres gode forskningsbaserte forsøk og evalueringer som kan si noe mer sikkert om effekter av tjenester og tiltak. Det vises her spesielt til programmet HelseVel/PraksisVel og ambisjonene om å styrke fagmiljøenes forskningskompetanse på arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og tiltak slik at den vitenskapelige kvaliteten blir bedre. Det er bl.a. et stort behov for å bygge opp arbeidsinkludering og sosial inkludering som fag- og forskningsområder i universitets- og

høgskolesektoren. Forskningsrådet skal bidra til utvikling av kunnskapsbasert profesjonsutdanning til arbeids- og velferdssektoren gjennom å stimulere til økt samspill mellom forskning, utdanning og praksis. Det vises også til at det har vært utfordrende å få gode søknader om flerfaglig intervensjonsforskning knyttet til forskningsfeltet arbeidsmiljø og arbeidshelse. ASD forventer at Forskningsrådet bidrar til å identifisere ytterligere forskningssvake områder knyttet til sektoren.

Det skal stimuleres til forskning og annen kunnskapsutvikling som er innrettet mot å se ulike tjenester, virkemidler og innsatser i sammenheng. Et eksempel er arbeidet for økt inkludering i arbeidslivet som krever samarbeid mellom arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og utdannings- og helsetjenestene, samt samarbeid med aktørene i arbeidslivet.

Områder som skal ha særlig oppmerksomhet i 2016 er:

- Formidling (jf. punkt 3)
- God rådgivning (jf. punkt 3)
- Strategisk utvikling og oppfølging av formålet med programmet HelseVel/PraksisVel

Oppfølging av Meld. St. 7 (2014-2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024 skjer i samarbeid med Norges forskningsråd. Spesielt relevant og viktig for ASDs sektor er planens prioriteringer knyttet til *fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester*, samt prioritering av ny kunnskap for å opprettholde det høye nivået på *helse, miljø og sikkerhet i forbindelse med petroleumsvirksomhet i mer utsatte områder*. Det vises også til planens vektlegging av behovet for en forsterket innsats for å utvikle høy kvalitet i fagmiljøer som er viktig for utvikling av utdanningskvalitet og velferdstjenester.

2.2 Styringsinformasjon

I tillegg til rapport på samlet måloppnåelse skal Forskningsrådet gi en vurdering av måloppnåelse for ASD sine tildelinger. I tråd med ambisjonene for styringssystemet skal det legges større vekt på å vurdere virkninger og effekter av Forskningsrådets virksomhet, slik at rapporteringen gir et best mulig grunnlag for strategiske diskusjoner i styringsmøtene.

Departementene samarbeider nå med Forskningsrådet om en ny felles struktur for årsrapporten for 2016. ASD vil avvende resultatet fra dette arbeidet før det vurderes om det vil være behov for å spesifisere ytterligere krav om styringsinformasjon enn det som vil framgå av standard rapportering.

3 Budsjettdelinger og fullmakter for 2016

For 2016 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd over kap. 601, post 50:

TILTAKSPOSTER	BELØP 2016
ORDINÆRE PROGRAMMER:	
Program for velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM) - Hvorav andel til ISP Trygd 10 mill. kroner	68 104 000
Sykefravær, arbeid og helse	29 130 000
Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten	21 125 000
HelseVel/PraksisVel (Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester)	10 409 000
FØLGEFORSKNING/EVALUERING AV STORE REFORMER:	
Evalueringsprosjekt for pensjonsreformen	7 956 000
Sum	136 724 000

Midlene utbetales i tre terminer, henholdsvis i februar, juni og oktober.

Endringer i budsjettet fra foregående år

Til grunn for bevilgningen ligger en reduksjon på 0,7 % som tiltak for avbyråkratisering og effektivisering. I statsbudsjettet ble det også vedtatt å redusere bevilgningen under kap. 601 post 50 med 4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 601 post 21. Reduksjonen tilsvarer om lag størrelsen på prisjusteringen av den totale bevilgningen til Norges forskningsråd fra Arbeids- og sosialdepartementet. Beløpet skal dekke merutgifter til oppdatering, utvikling og vedlikehold av forløpsdatabasen FD-Trygd i Statistisk sentralbyrå.

Gjennom VAM-programmet settes det av 10 mill. kroner årlig til videreføringen av Institusjonsforankret strategisk prosjekt for trygdeforskning for perioden 2016-2018 (ISP-Trygd).

Fullmakt til midlertidig omdisponering

Norges forskningsråd gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge en sikrer måloppnåelse og ivaretar programmene planer og totale rammer på sikt. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programoppstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Ved behov for omdisponeringer på mer enn 10 pst. av årets tildeling innenfor et virkemiddel, skal departementet varsles.

Budsjettmessige føringer og aktivitetskrav

Tildeling av midler til forskning skal skje på bakgrunn av en vurdering av både forskningskvalitet og sektorrelevans.

Forskningsrådet må legge ytterligere vekt på formidling av forskningens resultater når programmer og satsinger når eller nærmer seg sin avsluttende fase. Det vises til avslutningen av Program for sykefravær, arbeid og helse og programmet Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten i 2016, og avslutningen av VAM-programmet og Evalueringen av pensjonsreformen i 2018. Det må legges stor vekt på formidling av viten fra enkeltprosjekter, men også på formidling av om og hvordan programmer og satsinger samlet sett har brakt kunnskapen på områdene framover. Formidling skal rettes mot både relevante brukergrupper og allmennheten, i tillegg til at det må stilles store forventninger til vitenskapelig publisering, også internasjonalt.

Forskningsrådet skal sikre at programmene og forskningsprosjektene nettsider inneholder oppdatert informasjon om forskningsresultater og aktiviteter.

Flere av programmene ASD er med å finansiere er nå inne i sin siste halvdel eller avsluttende fase. I den forbindelse vil ASD ha behov for råd angående innretningen av den videre forskningsinnsatsen, herunder hvilke kunnskapsbehov, tematiske profiler og investeringer som vurderes viktige. Dette gjelder spesielt for programmene som avsluttes i 2016, Sykefravær, arbeid og helse og HMS-satsingen i PETROMAKS2. Det legges til grunn at Forskningsrådet baserer sine råd på relevante samfunnsutfordringer, gode analyser og relevant kunnskap blant annet fra gjennomførte fag- og programevalueringer, tematiske kunnskapsgjennomganger og i lys av de mål som er satt for Forskningsrådets virksomhet. Når det gjelder sykefraværprogrammet skal rådene både omfatte tematikken knyttet til sykefraværproblematikken og til arbeidsmiljø, arbeid og helse. ASD ønsker et slikt råd så snart som mulig for å kunne ha en dialog med Forskningsrådet.

Når det gjelder strukturelle og organisatoriske forhold rundt ASD sine investeringer i Forskningsrådet viser vi til styremøtet 04.12.2015 hvor Forskningsrådet meddelte at det jobbes med å lage et forslag til ny organisering av programaktiviteten. Vi vil være spesielt opptatt av at framtidige strukturer ivaretar behovet for kvalitet og relevans, målretting og spissing av innsatser der behovet tilsier det, samt flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det er viktig. Vi ber om at et slikt forslag presenteres for departementet så raskt som mulig.

Forskningsrådet skal kontinuerlig vurdere behovet for undersøkelser av forskningens kvalitet og relevans på ASDs ansvarsområder. Det kan for eksempel være evalueringer av programmer, fagområder og forskningsmiljøer, brukerundersøkelser, kvantitative analyser eller kvalitative vurderinger av måloppnåelse. Arbeids- og sosialdepartementet forventer at Forskningsrådet ivaretar koordinering mellom programmer og satsinger som har berøringsflater med hverandre.

4 Oppdrag fra departementet

ASD har i samarbeid med Forskningsrådet gjennomført formidlingsaktivitet med mer direkte og uformell dialog mellom departement og forskere. Vi ber Forskningsrådet om å bistå departementet etter behov i videreføring av denne praksisen.

5 Rapportering

Det skal rapporteres på bruken av midler fra ASD i tråd med KDs rapporteringskrav for 2016. Som allerede nevnt under punkt 2.2 tar vi forbehold om at det kan bli aktuelt å komme tilbake med ytterligere spesifisering av krav til styringsinformasjon.

6 Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2016. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

Rune Solberg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur

Kopi til:

Riksrevisjonen	Postboks 8130 Dep	0032	OSLO
Riksrevisjonen	Postboks 8130 Dep	0032	OSLO
Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0030	OSLO
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	OSLO
Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet	Postboks 8036 Dep	0030	OSLO
Olje- og energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011 Dep	0030	OSLO